

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2017. január 19.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

AZ ÚR VÁROSA VÉDELME

Énekek: 266; 390

Alapige: Zsoltár 46

Az éneklőmesternek, a Kóráh fiainak éneke, a halamothra. Isten a mi oltalmunk és erősségünk! Igen bizonyos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha elváltoznék is a föld, ha hegyek omlanának is a tenger közepébe: zúghatnak, tajtékozhatnak hullámai; hegyek rendülhetnek meg háborgásától. Szela. Forrásainak árja megörvendeztetni Isten városát, a Felségesnek szent hajlékait. Az Isten ő közepette van, nem rendül meg; megsegíti Isten virradatkor. Nemzetek zajongnak, országok mozognak; kiereszti hangját, megszeppen a föld. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk. Szela. Jöjjetek, lássátok az Úr tetteit, aki pusztaságokat szerez a földön; hadakat némít el a föld széléig; ívet tör, kopját ront, hadi szekereket éget el tűzben. Csendesedjete és ismerjétek el, hogy én vagyok az Isten! Felmagasztaltatom a nemzetek közt, felmagasztaltatom a földön. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk! Szela.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, a bibliai kijelentés alapján mi nemcsak azt tudjuk, hogy egek nagy királya vagy teremő Istenként, gondviselő Úrként, hanem az Úr Jézus Krisztusban kijelentette: népedet, a bűnös világot szabadító Isten is vagy. Köszönjük, hogy Szentlelked és igéd által ezt munkálod is ma is. Áldunk téged, hogy a te szabadításod látszott csak abban a tényben is, Urunk, hogy a mai napot is engedted megélnünk, elvégezhattük a munkát. Köszönjük a bűnbocsánatot, a szabadításodat. Köszönjük, Urunk, amikor vigasztalásodat adtad a temetőben az istentiszteleten ma is. És azt is köszönjük, Urunk, hogy a te népeddel együtt most újra imádkhatunk téged itt a templomban. És köszönjük, hogy te készítesz igét, szólni akarsz hozzánk.

Kérünk arra, hadd értsük meg a te igéd üzenetét ma is. Amit mondasz, segíts hittel megragadni, elfogadni és aszerint élni.

Kísérje kegyelmed, az elég kegyelem ereje betegeinket betegágyon fekve, kórházban vagy otthon. Olyan nagy ajándék, Urunk, ha ők is idegondolnak, mégis csak átérezhetik a gyülekezet közösségének a szeretetét, és azt, hogy szól a te igéd.

Köszönjük, hogy mi így lehetünk egy nép, így egy népként magasztalhatunk téged. Szeretnénk most rád figyelni alázattal és hűséggel.

Ámen.

Igehirdetés

Ma reggel szomorúan hallottam a híradásokból, ami Olaszországban történt, abban a kisebb szállodában, hogy egy lavina elvitte gyakorlatilag a föld színről, és nagyon sok a halott. És mindez azért következett be, mert hallhattuk a megelőző híradásokból korábban, hogy földrengések voltak. Nem olyan nagy erősségűek, mint ami tavaly, de elegek voltak ahhoz, hogy ilyen katasztrófát okozzanak. A hírt hallva ennek a zsoltárnak az igéje már ott volt a szívemben. Olyan megdöbbenő volt erre gondolni, hogy egy másik országból hallom azonnal a híradásból, hogy tényleg a hegyek megrendülnek, a föld remeg és inog, és katasztrófák vannak. Úgy látszik, hogy nemcsak a modern kor 21. századában, amikor a hírek ilyen gyorsan terjednek, hanem valóban az ószövetségi időben is, az ókorban is terjedtek a híradások. Lehetett hallani természeti katasztrófákról, csak éppen egy kicsit később, a híradások terjedése nem olyan gyors volt természetesen. De ennek a zsoltárnak az üzenete a 21. században is nagyon fontos és bátorító lehet.

Hallottuk itt, hogy Isten milyennek mutatkozik be. Egyébként a zsoltárfelirat a Károli Bibliában ismerős kijelentés, majd énekeljük is a végén: erős vár a mi Istenünk. Ez az a zsoltár, amit Luther Márton, mikor olvasott, megfogant a gondolataiban, szívében – hiszem, hogy Isten Lelkétől ihletve, vezetve – az Erős vár a mi Istenünk kezdetű ének, amit mi magyarul így ismerünk. Mert hallottuk itt az Úrról kétszer is: „A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk!” Ugyanakkor az egész zsoltár nemcsak egy várról szól, ez a kép azért fontos, mert beszél Isten városáról, beszél az Úr városáról, amely megtapasztalja Istennek, az Úrnak ezt a fajta védelmét és oltalmát.

Ennek a zsoltárnak az alapján megvizsgáljuk, hogy az Isten városa, mint bibliai kép mire is vonatkozik, kikre, és a 46. Zsoltár üzenete, központi üzenete alapján miért is van az Úr népe, az Úr mindenkori népe védelemben és biztonságban. Mert ez az Úr, akinek a városa az ószövetségi időben a főváros volt, az újszövetségi időben azért hadd mondjuk ki, Isten népe, a város, mint képpel kifejezve, Isten hatalmasan fölötte áll a természetnek, Isten hatalmasan fölötte áll az ő városát támadó ellenségnek, és Isten hatalmasan fölötte áll az egész forrongó világnak, nemzeteknek, az egész földnek. Minden tekintetben ez az Isten, ez az Úr az ő népét ilyen módon védi.

Először tehát nézzük meg, hogy az Isten városa, mint kép hogyan is vonatkozhat ránk, az Úr mai népére. Ismerős igei igazságokat mondok most el, de jó lenne, hogyha meglátnánk, hogy Isten már önmagában azzal a ténnyel, vagy

ezzel a képpel, hogy város, ókori város és Isten városa, milyen üdvtörténeti távlatokat mutat be. Egyszerűen így szeretném mondani, hogy az Úrral való közösség leírása kifejezése a város képével.

S ha belegondolunk, hogy legelőször a Bibliában mikor olvasunk városról, akkor kissé el kell szomorodnunk, mert legelőször a Bibliában városról nem úgy olvasunk, hogy az Úr városa, hanem a bűneset utáni ember, nagyon gonosz és bűnös ember városépítéséről. Emlékszünk, Kain épített először várost. Látszik tehát, hogy ez a bibliai kép Isten és a népe közössége leírására már a bűneset utáni állapotok miatt kellett, és Isten így jelentette ki. Itt a zsoltárban mégis az elsődleges jelentés Isten földi királyságának királyi városa. Ez azonban továbbvisz már a messiási ígéretek miatt is a zsoltár üzenetén keresztül is továbbvisz a győzelmes isteni uralom, királyi uralom, aminek nemcsak a földön, hanem az örökkévalóságban is tapasztalható most is, illetve lesz majd, a valósága. Isten földi királyi városa is Isten jelenlétét és hatalmát tapasztalja, és ezért örvendezik a zsoltáros, de mindörökké Isten győzelmes király. És a királyi város, főváros az ő királyságának a jelképe, királyi uralmának a központját mutatja.

Az ókori város, ami ugye kerítéssel, később fallal körülvett helység volt, mindenképpen először is hordozta azt a gondolatot, hogy az a város valakié, valaki építette. Általában városkirályságok voltak, például Ábrahám idején is, amikor Ábrahám még vándor volt az ígért földjén. Ez a fontos tehát, hogy ahol város volt, annak volt általában királya is, hozzá tartozott a város, és a lakók fölött uralkodott. Tulajdonjog volt tehát.

Természetesen, akik bent laktak a városban, azok megkülönböztették magukat azoktól, akik nem. És ilyen értelemben fontos, hogy a bentlakók – az ókori körülményekre ha gondolunk – védelmet is tapasztaltak, a városfal védelmét. Nem volt az véletlen, hogy Nehémiás idején Jeruzsálem kőfalát, városfalát meg kellett újítni, helyre kellett állítani. A reformáció emlékévében most hadd mondjam így, hogy magát a falat is reformálni kellett, az eredeti állapotába visszaállítani.

Bűnös városok is épültek sajnos, de – és ez a drága kijelentés – pontosan azért, mert a város képe hihetetlen erős és mély gondolatot, jelentést hordoz az Úrral való közösségre nézve, Isten városáról is szó van. És így visszamenőleg szeretném így mondani: az édenkertben, ott még nem város van, hanem egy kert. De emlékszünk, hogy amikor az Úr az Új égen és az Új földön mindent helyreállít, az édenkert a Mózes 1. könyve 1-2. része a teremtéstörténetben, és a Jelenések könyve utolsó két része, a 21-22. részek pedig az Új teremtés leírásában az Úr és a népe közösségét a királyi város képével mutatja be, de édenkerti állapotokkal leírva, jellemezve. Tehát ami az édenkertben mint kertben zajlott, annál is magasztosabban, mélyebb valóságában az Új ég és az Új föld Úr városában, királyi városában, ahol ott az Úr.

A bűnös városok közül említeném a Bábel tornyához kapcsolódó történetet, ahol az emberek szerettek volna egy helyen maradni, hírnevet szerezni maguknak, vagy gondoljunk Sodoma és Gomora városaira. És itt azért Sodománál, Gomoránál az is fontos, hogy Ábrahám unokaöccsét megkísértette az a

gondolat, hogy város közelében biztonságosabbnak érzi az életkörülményeit. Lót nem annyira bízott abban, hogy vándorként élni az ígéret földjén, viszont emiatt került bajba, de az Úr megszabadította. És amikor az Úr megszabadította Lótot is, éppen Ábrahámmon keresztül is, Ábrahám eszköz volt, Isten Ábrahámnak is megígérte, hogy majd királyok származnak tőle. Ebben benne van az az ókori igazságok, ókori élethelyzetek miatt, hogy valamikor ezeknek a királyoknak biztos, hogy lesz fővárosa, ahol királyi hatalmukat gyakorolhatják.

Aztán ahogy elfoglalták Józsué idején az ígéret földjét, az Úr már a mózesi törvényekben meghirdette, hogy egyszer lesz egy idő, amikortól fogva ő már nem fog vándorolni az ő népével együtt, hanem lesz egy állandó lakhely, ahol az ő jelenlétét a népe között megéli a szent sátorban, majd választani fog egy állandó helyet. Aztán kiderült, Dávid történeténél megtudjuk a Sámuel 2. könyvéből, hogy Isten kiválasztotta – mi már így mondjuk – Jeruzsálemet. Jebuzeusok laktak korábban, Dávid volt az, aki el tudta foglalni ezt a várost. Ez lett a Dávid városa. És nagyon beszédes a Sámuel 2. könyvében, hogy Dávid ebbe a városba fölviszi a szent ládát.

Aztán Salamon fölépíti a templomot. Templomközpontú város. És ez a templomközpontú város hirdeti, hogy ebben a városban mint fővárosban, ennek a városnak a földjén, és mivel az Úr az egész világ ura, ebben a városban uralkodva, de Izrael földjén uralkodva az egész föld ura és királya Isten. Izrael népének Dávid idejében is meg Salamon idejében nagyon nagy reménység volt ez, amit Isten megígért a mózesi törvényekben is, hogy egyszer az egész föld királya lesz majd ő, és már most az egész földön uralkodni akar.

Csak olyan szomorú azt látni, épp a zsoltárok könyvében is aztán különösen a prófétáknál, és persze a történeti könyvekben, a Királyok két könyvében, meg a Krónikák két könyvében, hogy sajnós az Úr népe nem töltötte be azt a küldetést, amit akart az Úr. Az Úr népe sokkal súlyosabb bűnöket követett el, mint azok a városok, akik bűnös városok voltak. Az Úr népe bűne és gonoszsága lett példa szinte a többi városok számára.

Ezt pedig az Úr nem tűrte: elpusztult a templom, elpusztult Jeruzsálem. De az Úr helyreállította, mert a messiási ígéreteket be akarta tartani. Amit ő megígért, mert ő hűséges Isten – hallottuk az ézsaiási próféciából is –, Isten helyrehozta. Csupán az Ezékiel könyvének a 40-48. részeit említem – ezek az utolsó részek ebben a prófétai könyvben –. Bemutatják, hogy milyen a templomközpontú város, amit az Úr helyreállít. Templomközpontú ország, föld. Ezek az ezékieli próféciák aztán a Jelenések könyvében visszaköszönnek, mint amelyek beteljesedtek a maga kiteljesedett állapotában is.

A lényeg: az Úr elhagyta a templomot, elhagyta Jeruzsálemet, elhagyta Izrael földjét, ez is az Ezékiel könyvében van, az ő dicsősége, de aztán visszatér, és helyreállt minden. A lényeg, hogy az Úr helyreállította a népét. Nehémiás már városfalat épít a szó fizikai értelmében is, de ennél még teljesebben, amikor eljött az Úr Jézus.

Az Úr városa bibliai gondolata Jézus eljövetelekor a messiási ígéret szempontjából is beteljesedett. Mikor Jézus kimondta a kereszten, hogy elvégezte-

tett, az nem volt véletlen, hogy ő nem Betlehemben vagy Názáretben függött a kereszten, hanem Jeruzsálemben. Ott ítélték halálra és ott feszítették meg és ott támadt föl. Mert Jeruzsálem az Úr városa. A messiás- király eljött és elvégezte, amit Isten megígért.

Mindjárt rátérünk a zsoltár üzenetére is, csak szeretném jelezni, így indul a zsoltár: nyomorúság, az Úr népe számára nyomorúság, de van segítség, van oltalom, mert az Úr városában az Úr maga, a Messiás mint Úr, mindent elvégzett.

Innentől lesz igazán izgalmas számunkra az üzenet, a bibliai kép üzenete, mert az Úr népének most már nem Jeruzsálemben kell az Urat tisztelni, vagy ott várni, hogy akkor mondja meg, hogy mit akar, mert Jézus lelki királyságot hozott el, majd az Új égen és az Új földön lesz olyan királyság, amit a tanítványai is a mennybemenetelekor megkérdeztek, hogy akkor most készülsz helyreállítani az országot Izraelnek? De mit mondott Jézus? Nem a ti dolgotok tudni..., hanem ti menjetek el, veszitek a Szentlelket és mentek az egész világra. Mennyei lelki királyság, spirituális valóság, noha a földön, és az Úr városa az ő népének a kifejezése és képe.

Galata levél 4. rész 26. és a Zsidókhoz írt levél 12. rész 22. versei megmutatják, hogy az Úr népe, az egyház mint az Úr városa. Amit én idézni szeretnék, az a Jelenések könyve utolsó részeiből a már említett 21-22. részek, ahol Jánosnak mondja az egyik hírvívő, hírnök, hogy gyere, megmutatom neked a Bárány feleségét, és ahelyett, hogy a képben egy gyönyörű menyasszonyt mutatna – mert a feleség és a menyasszony ott a bibliai képben ugyanaz –, egy várost mutat. Szokták így is jellemezni, hogy az arany város, de most a zsoltár miatt hadd mondjam így: az Úr városa, ahol az ószövetségi hívő népet jelképező 12 pátriarka és az újszövetségi hívő népet jelképező 12 apostol említetik, mint kapuk és alapok, fundamentumok.

Az a város, amely édeni állapotokat tükröz, de az édeninél is jobb állapotok, ez az Úr népe vagy a mennyei Jeruzsálem. Tehát spirituális, lelki jelentésben a város, az Úr városa kép az Úr népe. És mivel Új ég, Új föld, ezért valamilyen módon földi valóság is, csak nem a bűneset utáni állapotok földi valósága, hanem az Új ég és az Új föld örökkévaló állapotának a valósága.

De az Úr népe az Úrral való közösségben már e földi állapotok, valóság között is az Úr városa. És ezért fontos üzenet a 46. Zsoltár nekünk is. Fontos volt Kóráh fiainak, akiket az Úr felhasznált arra, hogy ezt a bibliai kijelentést leírassa, elmondassa velük. A „halamothra” kifejezés, az valószínű arra utal, hogy lányok, fiatal lányok, asszonyok énekelhették talán az istentiszteleten. A lényeg: férfiak és nők, ószövetségi hívő nép istentiszteleten énekelhetik ezt a zsoltárt is. Akkor még ószövetségi állapotokban. Mi pedig, mikor olvassuk ezt a zsoltárt és az üzenetét megragadjuk, nekünk az újszövetségi kijelentés, az Úr Jézusban sok minden beteljesedett valóság alapján is mindenképpen bátorítás. De mondjuk ki: az újszövetségi hívő nép is az Úr városa.

Az Úr városát – ez a zsoltár azt mutatja – lehet, hogy nyomorúságok, támadások érik, de védelem alatt van. Önmagában azért, mert az Úr városa. Az Úrhoz tartozik, akik a városon belül laknak, azok ott vannak, azok az Úrei, de

védelem alatt is vannak, mert Jézus Krisztus ezért mindent megtett. Fizikai és lelki értelemben egyaránt az Úr népe, mint az Úr városa, védelem alatt van.

Ma Muzsnai István, Pista bácsi temetésén voltunk a Farkasréti temetőben, ott is énekeltük a 390. dicséretet a ravatalozóban, és az jutott eszembe, hogy az Úr népe még a meghalása pillanatában is védelem alatt van. És utána is védelem alatt van. Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg. Ott már nincs semmi, ami itt a földi valóságban még támadás lehet. Akik pedig gyászoljuk őt – gyülekezet és család –, mi is védelem alatt vagyunk. A halálról mondja a bibliai kijelentés, hogy hányadik ellenség a halál? Utolsó. És a bibliai kijelentésben azt látjuk, hogy az utolsó ellenséget is legyőzte az Úr Jézus. De még támadhatja az Úrét, még van halál miatti nyomorúságunk, de van oltalmunk, mert az Úr népe vagyunk. A hívő emberek is meghalhatnak, amíg nem jön el Jézus, de nem bánthatja őket a halál, hiszen csak átmenetel az Úrhoz egy másik létmódba.

A zsoltár alapján három jellemzőt nézzünk még meg. Mindegyik jellemző csak alátámasztja a kijelentés fogalmazásában, hogy az Úr városa önmagában tapasztalja ezt, hogy védelem alatt van, de ennek vannak különböző aspektusai. A három jellemzőt, a három gondolathoz kapcsolva, hogy az Úr fölötté áll az egész világnak – ez volt a legutolsó –, tehát a nemzetek, népek, pogányok, akik támadhatják is egyébként az Úr városát; közepén van ez, hogy támadhatja az ellenség, közvetlen ellenség támadása és a legelején pedig ott van, hogy lehet, hogy az egész világ reng és inog, a természetben katasztrófák, de akkor is az Úr védelme.

Az elejéről indulunk. A 2. vers így szól a Károli Bibliában: „Isten a mi oltalmunk és erősségünk! Igen bizonyos segítség a nyomorúságban. Azért nem félünk, ha elváltoznék is a föld, ha hegyek omlanának is a tenger közepébe: zúghatnak, tajtékozhatnak hullámai; hegyek rendülhetnek meg háborgásától. Szela.”

A szela kifejezés, ez jelzi, hogy itt van egy gondolathatár. Hallunk itt földről, hegyekről, hatalmas hullámokról. Ami a 102. és a 104. Zsoltárban kifejezések a teremtő Isten hatalmára, hogy az Úr miket teremtett és hogyan, a 46. Zsoltárban visszájára fordul. A teremtett világ leghatalmasabb teremtményei, dolgai, fizikai dolgai nem állandóak. Az ézsaiási próféciából az 54. rész 10. verséből hallottuk, hogy ha az Úr irgalma, hűsége a kérdés, hogy nem rendül meg, akkor még a hegyek és a halmok is, amik egyébként a Bibliában más helyen mindig a rendületlenségnek és az állandóságnak a képei, az Úr hűségéhez képest legfeljebb csak olyan képek lehetnek, hogy még azok is megrendülnek.

Mi a híradásokból újra meg újra hallhatjuk, hogy tényleg megrendül a föld. Van, hogy eltűnik egy hegy a tengerben, elönt mindent az óceán vagy hatalmas cunamik vannak. Ezek katasztrófák. A zsoltáros azt fogalmazza meg akkor is, amikor a templomban van, de ezt a zsoltárt bármikor otthonukban énekelték vagy mondták, amikor éppen lehet, hogy rengett a föld Izrael földjén is esetleg, vagy éppen veszélyeztette őket valami cunami szerűség, akkor mondhatták: nyomorúság, de biztos segítség, mert az Isten a mi oltalmunk és erősségünk.

Azaz mi, az Úr városa, Jeruzsálem, az Úr népe, akkor is védelem alatt van, mintha városfal mögött lennénk, hogyha a természetben minden inog és mozog. Azért, mert nekünk változhatatlan, rendíthetetlen Istenünk van. Istennek ez a tulajdonsága.

Ezek a képek pontosan azt akarják kiemelni az ellentéttel: mi minden megremeghet, de az Úr hatalma, ereje, az ő személye rendíthetetlen, változhatatlan.

Az „igen biztos segítség”, ez a kifejezés, ez olyasmi jelentést hordoz az ősi nyelven, hogy teljesen biztosan megtalálható. Olyan nincs, hogy valami nehéz katasztrofális helyzet van, történik, és a hívó ember mondja, hogy: – De hol vagy, Uram? És nem találja meg. Ő mindig megtalálható. „Biztos segítség a nyomorúságban.” Ha ott van a nyomorúság, ott van az Úr. Hamarabb ott van az Úr, hiszen a nyomorúság is az ő kezében van, és az ő kezéből veszi a hívó ember.

Ez az ige nem azt mondja tehát, hogy: erős vár a mi Istenünk, tehát nincs nyomorúság, nincsenek katasztrófák, nem lehet támadás, hanem pontosan ezek mellett, sőt ezek ellenére is Istennek a jelenléte, a vele való közösség, és a szabadítása.

„Azért nem félünk.” Pedig hányszor fél Isten népe is, amikor valami katasztrofális dolog történik. És félelmében elkezd imádkozni. De ha ezt a zsoltárt kezdi el imádkozni, akkor lehet, hogy kezd félni, de mikor ezt mondja: „azért nem félünk”, elkezdünk gondolkodni, hogy most akkor én félek, azért imádkozom ezt a zsoltárt? Mert azt mondom, hogy nem félünk. Miért nem félünk? Mert ott az Úr.

Isten városa, felséges hajlékai. Ez már az 5. verstől kezdődő szakasz, a közepső, amelyik az Úr városát ért közvetlen ellenséges támadás miatti fenyegetettség, nyomorúság gondolata, de az Úr véd. Amikor természeti katasztrófák vannak, még a világi híradások is úgy tudósítanak róla, hogy micsoda méretek, milyen hatalmas veszteség és kár. És könnyen arra gondolhatnánk, hogy akkor igazából ezek a legnagyobb támadások.

A zsoltárból azonban látszik, hogy az Ószövetségben is az Úr népét, az Úr népe királyát is, aki a messiás-király őse volt általában, közvetlen fenyegetettség az ellenségek részéről érte. Lehetek katasztrófák, de azok ritkábbak voltak. Figyeljük meg, a történeti könyvekben majdnem mindig támadt az ellenség. Sokkal gyakrabban tapasztalták az ellenség közvetlen támadását. Volt, amikor szomszédos népek, volt, amikor világbirodalmak.

Ez a zsoltár, amikor az Úr Lelke ihlette a Kóráh fiait, nagyon érdekes: még mielőtt arról beszélne, hogy nyomorúság az ellenség támadásai miatt, előtte az Úr városáról a boldog, békés állapotokat említi, amelyeket tapasztalva egyszer csak az ellenség támadása miatt ott a baj. Így mondja: „Forrásainak árja megörvendezteti Isten városát, a Felségesnek szent hajlékait. Az Isten ő közepette van, nem rendül meg; megsegíti Isten virradatkor. Nemzetek zajongnak, országok mozognak; kiereszti hangját, megszeppen a föld. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk. Szela.”

Ha megnézzük az ókori térképet, történelmi vagy világatlasz térképet, láthatjuk, hogy a legtöbb városnak, akár kisebb vagy nagyobb ország, birodalom

városának, fővárosának mindig volt folyója. Folyók mellé építették, ez fontos volt. Budapestnek is milyen gyönyörű folyója van. Jeruzsálemnek viszont nem volt folyója. Nem volt olyan, ami átfolyik a városon. Gondoljunk arra, hogy Ezékiás volt az, aki valamilyen módon bevezette a vizet a városba, mert ha Jeruzsálemet körbezárták az ellenségek, könnyen adódhatott volna, hogy nem lesz ivóvíz. Nem is az éhség miatt halnak meg, hanem a szomjúság miatt.

A zsoltár mégis így beszél: „Forrásainak árja megörvendezteti Isten városát...” „Forrásainak árja megörvendezteti...” Tehát benne van, hogy az Úrtól jövő áldásfolyamok, áldásesők – lehetne így is mondani –, azok az áldások, amelyek kellenek a fizikai értelemben a szomjúság oldására is, meg a szó lelki értelmében is ott van ez a jelentés a költői mű miatt, de ami fontos: forrásainak árja. Isten gondoskodik akkor is az ő városáról, hogyha nincs természetes folyóvíz. Lehet, hogy körbe van zárva az ellenségtől éveken át, de majd akkor gondoskodom ivóvízről, mert én vagyok a ti megtartótok.

Természetesen a szó lelki értelmében is nagyon bátorító, csak gondoljunk arra, hogy éppen az Ezékiel könyvében a már említett részeknél a 47. rész beszél arról, hogy a tróntól kifolyik a folyóvíz, ami kezdetben nagyon kis csermelyszerű, aztán egyre hatalmasabb folyóvá növekszik. És ez az Ezékiel könyvében 47. részében említett trónból kifolyó folyóvíz az Újszövetségben a Jelenések könyvében az élet vizének folyója, ami az Úrtól jön.

Fizikailag nem volt folyó Jeruzsálemben, de az Úr városa rendelkezik folyóval, mert az Úr gondoskodik erről, megörvendezteti. Népének örömet, boldogságot akar adni tehát. És mi az ő népének és a benne bízóknak a legnagyobb boldogsága? Hogy amikor jön a támadás, amikor érkezik az ellenség és félni kellene, akkor megtapasztalják az Úr városa védelmét.

De először is nem abban, hogy csinál valamit az Úr, hanem először abban, hogy ott van. Újra hadd említsem, ahogy az elején mondta:, a város képe önmagában ezt hirdeti: az Úré, ott lakik, ott van, és védelmet jelent a bentlakóknak. Így mondja itt: „Az Isten ő közepette van, nem rendül meg...” Majd ezután jön: „megsegíti Isten virradatkor”. És csak ezután mondja, hogy: „Nemzetek zajongnak, országok mozognak; kiereszti hangját...” – tehát elmondja, hogy hogyan szabadít. De először azt mondja: a város az Úr városa, tehát az Úr, az Isten, a Felséges van ott, a Mindenható.

Én olyan hálás vagyok Istennek, hogy a Magyarországi Református Egyházunk címerében az a híres igei mondat van, amit remélem tudunk mindannyian fejből. A Római levél 8. rész 31. vers b része: „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?” – a Károli-fordítású szöveg van a címerben. Ez a „ha az Isten velünk” azt mondja, hogy ez a kiindulás. Akkor „kicsoda ellenünk?” És nem abból indul ki, hogy: – Uram, nézd meg, mennyi minden ellenünk van, de látom, hogy te is itt vagy. Pontosan fordítva. Az Isten városa azt jelzi: hát itt az Úr. „Ha az Isten velünk...” Mozdíthatatlan Úr, mozdíthatatlan város, nem rendül meg.

A hajnalban kifejezés, hogy megsegít, virradatkor megsegít – az egyik angol kommentárban nekem nagyon bátorító lett az az értelmezés javaslat, hogy általában hajnalban szoktak támadni az ellenségek, mert akkor már látszik,

hogy hol támadjanak a várfalnál. Itt meg arról van szó, hogy hajnalban, amikor a támadás leginkább várható lenne, akkor mutatja meg az Úr, hogy segít. Ez a kommentár elkezdte sorolni, hogy mi minden történt hajnalban az ószövetségi hívő nép életében.

Most mielőtt én elmondanám, megkérdezném, hogy a testvérek emlékeznek-e olyan történetre, akár nagyon híres történetekre, ahol hajnalban, virradatkor mutatkozott meg az Úr szabadítása, segítése? Így van, a Vörös-tengeri átkelés. De nagyon fontos: mi történt hajnalban? Mert nem hajnalban mentek át Izrael fiai a Vörös-tengeren, hanem éjjel. Az Úr angyala hátrament, hogy az egyiptomiak ne közelíthessenek, világos volt Izrael népének is, szépen átmentek száraz lábon a tengeren át. Mi természetesen hisszük, hogy a Vörös-tenger, az valóságos tenger volt, hatalmas vízoszlopok voltak, és nem kell félremagyaráznunk ezt a csodálatos történetet, mint sajnos némely bibliakritikus teszi. Tehát mi hisszük ezt.

Ami hajnalban történt, az volt az igazán izgalmas Izrael népének, mert ők nem attól féltek, hogy jaj, most hogy megyünk át. Az természetes volt, hogy átmehetünk, mert az Úr megnyitotta a Vörös-tengert. Ők attól féltek, hogy mi lesz velünk, mert jönnek az egyiptomiak. Nekik az egyiptomiak jelentették a bajt. És mi történt hajnalban? Az egyiptomiak is át akartak menni, és nem bírtak átmenni. Hajnalban, virradatkor egyszer csak összecsukódnak a habok, mert az Úr parancsolt Mózesnek.

Aztán Ezékiás történetében, amely történet szerepel a Királyok könyvében, a Krónikák könyvében, az Ézsaiás próféta könyvében, három helyen is a Bibliában, amikor hajnalra meghalnak nagyon sokan az asszír seregből több tízezeren, mert az Úr így szabadított. Ezek az élmények, emlékek azt hirdetik, hogy ha az Úr ott van az ő városa közepette, akkor nem kell tartani semmitől. Bármit csinálhatnak az ellenség, közvetlenül támadhat, védelem alatt vagyunk, mert az Úr cselekszik is, ha akar.

És még nem is mondtuk el azt a verset, amelyik a leginkább kiemeli mind ezt, és kétszer is ott van ebben a zsoltárban: „A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk!” 8. versben és az utolsó, 12.-ben.

Seregek Ura. Vagy Izrael seregei Ura – akkor gondoljunk Dávid történetére, Góliát elleni harca előtt mondja, hogy ő Izrael seregei Istene és a seregek Ura nevében fog harolni. Tehát vagy Izrael seregeire lehet gondolni, az is ajándék és üzenet, de lehet gondolni angyalseregekre. Elizeus szolgája nem látja először az angyalseregeket Dótán vára körül meg körülöttük, aztán mikor meglátja, akkor már ő is megnyugszik, mert valaki védi Elizeust és őt is.

Csak az jutott eszembe, hogy ha a „Seregek Ura velünk van”, akkor azt jelenti, hogy most az Úr nem is egy angyalt vagy több angyalt küld, hanem ő maga jön. És hogyha vannak olyan történetek, ahol egy angyal vagy több angyal nagy dolgokat tesz, mert az Úr eszközei, akkor tegyük mellé, hogy és milyen, amikor az Úr maga, aki a király, akié a város, akkor mi történik.

Nem véletlen az, mikor ezt mondja: „Jákób Istene a mi várunk”. A vár kifejezés, ami tehát kétszer is szerepel a zsoltárban, az bevehetetlen, elérhetet-

len magasságban levő erőd. Tehát egyrészt erőd, falai vannak, és bevehetetlen, de olyan magasságban van, hogy abszolút nincs esély bevenni.

„Jákób Istene.” Nem Izrael Istene. Jákób Istene jelzi, hogy milyen ez a nép. Az Úr városa egy olyan népé, akinek az ősatya Jákób, a csaló, de ez a nép az Úré. És a nép hiába lázadt, hiába volt bizalmatlan, hiába pusztult Jeruzsálem és a templom, az Úr kegyelme és hűsége miatt helyreállt.

Az utolsó jellemző pedig, hogy nemcsak a közvetlen ellenséget, hanem az egész világ ellenséges – és most mondjuk így ki –, pogány nemzeteit is az Úr ítéli. Az ő népének úgy ad szabadítást, védelmet és békességet, és az egész földön úgy lesz békesség, hogy az Úr ítéli a forrongó világot, a nemzeteket. „Jöjjetek, lássátok az Úr tetteit, aki pusztaságokat szerez a földön; hadakat némít el a föld széléig; ívet tör, kopját ront, hadi szekereket éget el tűzben. Csendesedjete és ismerjéte el, hogy én vagyok az Isten! Felmagasztaltatom a nemzetek közt, felmagasztaltatom a földön. A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk! Szela.”

„Jöjjetek, lássátok” – ezt mondja a hívő nép egymásnak, és aztán pedig hangzik, hogy milyen az Úr, amikor ő ítél. És mikor ezt mondja: „Csendesedjete és ismerjéte el, hogy én vagyok az Isten! Felmagasztaltatom a nemzetek közt...”, akkor ezt a nemzeteknek, a pogányoknak mondja, hogy amikor az Úr ítél, ott nem lehet szólni, ott csendben kell lenni. Ott egy hang nem jön ki senkinek a száján, akármilyen nagyzó is volt az Istennel szemben meg a népével szemben (lásd Góliát), ott csend és némaság, mert az Úr felmagasztalja a nevét, dicsőségét.

Olyasmi ez a „csendesedjete el, ismerjéte el, hogy én vagyok az Isten”, amikor az Úr, az Úr Jézus a szélre meg a tengerre mondta ott a viharban, hogy: – Hallgass, némulj el! Ott a tanítványok csodálkoztak, hogy kicsoda ez, hogy a szél is meg a tenger is így engednek neki. Ott a természet fölött úr, ahogy a zsoltár elején is láttuk, és amikor az újszövetségi kijelentésben is sokszor előfordul és a Jelenések könyvében is, hogy a népek, nemzetek nem tudnak megszólalni. Amíg az Úr nem ítél, addig pökhendien gyalázzhatják őt, káromolhatják, népe ellen mehetnek, de ha az Úr elkezd ítélni és jön az utolsó ítélet, ott nincs apelláta, és hadd mondjam így: ott nincs kegyelem. Isten népe számára a béke és az oltalom, a reménység szempontjából az Új égen és az Új földön megvalósuló tökéletes védelem, oltalom, békesség, mert ott már nem lesz semmi gonosz és semmi hamis az ő népe számára azért, mert ítél az Úr.

Csak hogy olyan bátorító, hogy ezzel fejezhetem be, hogy a 12. vers, az utolsó még egyszer elmondja: „A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk”. Nem azzal fejeződik be tehát a zsoltár, hogy milyen, amikor az Úr ítéli a nemzeteket, és lássátok ezt, hanem Isten népe megvallja megint, hogy velünk van az Úr. Nekem ez a zárás az Úr kegyelmét jelzi, amíg ez a zsoltár ebben a földi életben hangozhat. Mert ítél az Úr, nemzeteket is ítél az Úr, lesz utolsó ítélet, és jaj annak, aki elveszett és el fog veszni örökre, de minden ítéletes prófécia, ítéletes zsoltár az Ószövetségben mindig mutat előre a Jézus megítéltetésére. És amíg az Úr Jézus megítéltetése érvényes lehet, azaz tart a kegyelmi

idő, addig a legnagyobb pogányok és a leggonoszabb nemzetek is bármikor az Úrei lehetnek. Megmenekülhetnek.

A filippi börtönőr – ott volt földrengés – öngyilkos akart lenni, és nem ez történt vele, hanem megismerte az Úr Jézust. Saul nem pogány volt, hanem zsidó. De mint zsidó, farizeus, rabbitánítvány üldözte az Úr Jézust és az Úr Jézuséit. És amikor ő is találkozott Jézussal, nem egy villám csapta agyon, hanem az Úr Jézus kijelentette magát neki.

Ítéld az Úr, és jaj azoknak, akiket megítél az Úr – hallottuk az igehirdetésben is nem is olyan régen –, de amíg nem ez következik be, amíg nem jön el Jézus, addig ezeknek a pogány nemzeteknek is az evangélium megszólalhat és megnyerheti őket Isten. Ezért az Immánuel ígéret, velünk az Isten, ez az Úr Jézus méltóságneve. Mivel Jézusban teljesedett be ennek a zsoltárnak is ez a drága üzenete, az Isten városa, ahol ott az Úr, és mi Jézusban és Jézus által lehetünk az Úr városa népe, és egyáltalán a kép szempontjából az Úr városa mindörökre, ezért ehhez a néphez bárki bármikor csatlakozhat.

A földön harcoló Úr népe, Isten városa, és egyszer az örökkévalóságban is dicsőségesen, győzelmesen uralkodó Úr népe, hisz Isten városa azért, mert az Úr ennek a városnak a királya. Ezért igaz, amit Luther is írt a mi magyarra fordított énekünk szövegében: erős vár a mi Istenünk. Testvérek, ez az Úr segítsen minket, tartson meg, merjük hinni, hogy van védelem, szabadítás, és ennek az Úrnak a kegyelmét hirdessük a leggonoszabb ellenségnek is, mert amíg nem jön el Jézus, a pogányok is megtérhetnek.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Atyánk, téged, mert az Úr Jézust ítélted. És milyen rettenetes lehetett neki kimondani: Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engemet? De Urunk, azért történt, és azért következett be, és azért végeztetett el így a mi megváltásunk, hogy mi tapasztalhassuk: velünk az Isten. Köszönjük, Urunk, ezt a titkot, ezt a valóságot. Köszönjük, hogy Isten városa, az Úr városa lehetünk. És köszönjük, hogy ma is lehet csatlakozni a te népedhez. És azért is imádunk, hogy valóban mindenfajta körülmény, mindenfajta nyomorúság között is igaz: te velünk vagy, ezért is tartasz meg mindvégig.

Kérünk, Urunk, arra, hogy ennek a zsoltárnak a bátorítása, ha kell, vigasztalása valóban töltsön be bennünket. Tudjuk egymást is erősíteni. És arra kérünk, Urunk, hogy ennek a zsoltárnak ez a refrénszerű hitvallása valóban hadd lehessen ott számunkra bátorító üzenetként mindig: „A Seregek Ura velünk van, Jákób Istene a mi várunk!” Köszönjük, hogy te ilyen Isten vagy, Atyánk.

Tartsd meg a mi magyar népünket is. Bocsásd meg, hogy a mi népünk olyan istenkáromló. Szabadításodra várunk, Urunk, e tekintetben. Adj a mi népünknek hozzádtérést.

Népünk vezetőinek is, kérünk téged, adj minél több olyan vezetőt, akinek valóban Ura lehetsz szív szerint is.

Könyörülj meg, Urunk, azokon a helyeken, ahol a földrengés meg a lavina miatt nagy bajok vannak, halálesetek. Adj az ott mentőknek segítséget, erőt.

AZ ÚR VÁROSA VÉDELME

Kérünk, Urunk, most is kárpátaljai magyarjainkért, az ottani lelki testvérekért. Olyan jó, Urunk, hogy te bármikor adhatsz békét a háború közepette is. Kérünk, cselekedjél hamar.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, Urunk, szent nevedért.

Ámen.

390. dicséret

Luther M.(?) Wittenberg, 1529.

E- rős vár a mi Is- te- nünk, Jó
Ha ő ve- lünk, ki el- le- nünk? Az
fegy- ve- rünk és paj- zsunk,
Úr a mi ol- tal- munk. Az
ős el- len- ség Most is ül- döz még, Nagy
a se- re- ge, Csa- lárd- ság fegy- ve- re;
Nincs i- lyen több a föl- dön.

2. Erőnk magában mit sem ér, Mi csakhamar eles-
nénk; :/: De küzd értünk a hős vezér, Kit Isten rendelt
mellénk. Kérdezed: ki az? Jézus Krisztus az, Isten
szent Fia, Az ég és föld Ura, Ő a mi diadalmunk.

3. E világ minden ördöge Ha elnyelni akarna, :/:
Minket meg nem rémítene, Mirajtunk nincs hatalma.
E világ ura Gyűljön bosszúra: Nincs ereje már, Reá
ítélet vár: Az Ige porba dönti.

4. Az Ige kőszálként megáll, Megszégyenül, ki
bántja; :/: Velünk az Úr táborba száll, Szent Lelkét
ránk bocsátja. Kincset, életet, Hitvest, gyermeket
Mind elvehetik, Mit ér ez ő nekik? Miénk a menny
örökre.

Luther Márton, 1483—1546.